

تأثیر فضاهای عمومی شهری انسان محور در حرکت به سوی پایداری اجتماعی

محمد مؤیدی^۱

^۱ دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران - m_moayedii110@yahoo.com

چکیده

اصلی ترین هدف یک جامعه پایدار، توسعه کیفی است تا از طریق آن بتوان دانش صحیح و تخصص های لازم را جهت ارتقای رشد و دستیابی به اهداف پایداری به کار گرفت. از این رو توسعه پایدار در قالب شاخص های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی مطرح می شود تا تمامی وجوه حیات انسانی در شهر را در برگیرد. یکی از ابعاد مهم این توسعه را پایداری اجتماعی در بر می گیرد. از طرف دیگر به دنبال شکل گیری و توسعه شهرها یکی از عناصر ساختاری شهرها فضاهای عمومی شهری هستند. در واقع فضاهای عمومی شهری به عنوان مهمترین جزء ساختار شهر، منعکس کننده روابط اجتماعی- فرهنگی در شهر است که می تواند ارتباطات اجتماعی را تسهیل و یا بر آنها تأثیر گذارد. در واقع فضاهای عمومی شهری به عنوان بستری مناسب در برگیرنده تعاملات اجتماعی و روابط جمعی شهروندان در شهر و فعالیت های عمومی آنان می باشد. از این رو حرکت به سوی پایداری اجتماعی با وجود فضاهای عمومی سرزنده و پویا که زمینه را برای حضور خودجوش شهروندان فراهم آورد ضرورتی دو چندان دارد. لذا توجه به انسان و پاسخگویی به نیازهای وی با ارتقاء سطح کیفیت فضاهای عمومی شهری، حضور مداوم شهروندان را به همراه خواهد داشت. مقاله با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی با بررسی مفاهیمی چون فضاهای عمومی شهری، پایداری اجتماعی و سرزندگی و تبیین رابطه آنها با یکدیگر مؤلفه های سازنده کیفیت فضاهای عمومی شهری را بر مبنای نیازهای انسانی با در نظر گرفتن نیازهای اساسی، اجتماعی، ادراکی بدست آورده و به این نتیجه دست یافته است که فضاهای عمومی شهری باید در تمامی ابعاد (کالبدی، رفتاری، اجتماعی و ادراکی) پاسخگوی نیازهای انسان باشد تا به دنبال آن حضور مداوم، فعال و با انگیزه وی در فضاهای عمومی شهری رقم بخورد. در این صورت است که فضاهای عمومی شهری خواهند توانست نقش جدی را در پایداری اجتماعی شهرها ایفا نمایند.

واژه های کلیدی: فضای شهری، فضاهای عمومی شهری، انسان محور، پایداری اجتماعی، سرزندگی.